Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Gozdarsko načrtovanje z vidika lastnikov gozdov

Egon Rebec in Miha Koprivnikar
Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Ljubljana 27. 11. 2014

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Certifikacija gozdov PEFC

- **Tesna povezava s sistemom gozdarskega načrtovanja**

- **Slovenska PEFC shema upošteva vse nivoje načrtovanja**

- **Slovenija je priznana kot ena regija**

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Regijska certifikacija gozdov PEFC

- KGZS je regijski predstavnik
- Letno ocenjevanje trajnostnega gospodarjenja z gozdovi
- V 3 letih pregledali 88 gozdnih posesti

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Kontrolne točke pri letnem ocenjevanju trajnostnega gospodarjenja z gozdom povezane z gozdarskim načrtovanjem

ZAPISNIK O KONTROLI SKLADNOSTI IZVAJANJA ZAHTEV TRAJNOSTNEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI NA REGIJSKI RAVNI Z DOLOČILI SLOVENSKE SHEME ZA CERTIFIKACIJO GOZDOV PEFC

Obrazec 3.1-2 **Kontrolna lista** **Lastnik gozda: .....** **Naslov: .....**

Merilo	Številka	Usmeritev	Izvajanje usmeritve			Kratke zabeležke			Sum na namerno kršitev
			Da	Ne	Ni potrebno	Zavod za gozdove	Posestnik	Terenske ugotovitve	
1. Ohranjanje in primerna krepitev gozdnih fondov ter njihov prispevek k globalnim krogotokom ogljika.	1	Lastnik ohranja primerno gozdnatost in teži k izboljšanju ekoloških, socialnih in proizvodnih funkcij							
	2	Lastnik prepušča zaraščajoče se površine na vseh nestabilnih oziroma ranljivih tleh naravnemu razvoju v smeri gozda							
	3	Lastnik z ustreznimi gozdnogojitvenimi ukrepi povečuje izkoriščenost rastiščnih potencialov, lesno zalogo gozdov in pospešuje pestrost sestojev - EVIDENCE							
	4	Lastnik poskuša doseči čim večjo uravnoteženost razmerja razvojnih faz oz. debelinske strukture sestojev (primerni deleži gozda različnih starosti in debelin).							
2. Ohranjanje zdravja in vitalnosti gozdnih ekosistemov.	5	Lastnik vzdržuje in izboljšuje zdravje in vitalnost gozdov, med drugim s stalno spremljavo škodljivih pojavov v sodelovanju z javno gozdarsko službo.							
	6	Lastnik ne izvaja dejanj, ki zmanjšujejo rodovitnost rastišča, stabilnost ali trajnost gozda oziroma dejanj, ki ogrožajo funkcije gozdov in njegov obstoj.							
	7	Lastnik v gozdu ne seka »na golo«.							
	8	Lastnik ne pase v gozdovih, če to ni predvideno v gozdnogojitvenem načrtu.							
	9	Lastnik v gozdu ne pušča sledi goriv in maziv – EKO KOMPLET							
	10	Lastnik ne odlaga odpadkov v gozd.							
	11	Lastnik rabo pesticidov in drugih kemičnih sredstev v gozdu omeji na neizogiben minimum, upoštevajoč primerne alternativne gozdnogojitvene in druge biološke ukrepe							
	12	Lastnik pri morebitni uporabi gnojil v gozdu gnoji na nadzorovan in ekološko sprejemljiv način							

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Kontrolna točka – usmeritev:

Lastnik ohranja primerno gozdnatost

- **43 % lastnikov gozdov ne ve točno za površino gozdne posesti**

- **Podatkov o velikosti gozdne posesti se ne da vedno dobiti iz gozdarskih načrtov**

- **V našo bazo vnašamo podatke o velikosti gozdne posesti iz baze GURS** (http://www.e-prostor.gov.si/)

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Kontrolna točka – usmeritev:

Lastnik prepušča zaraščajoče površine na ranljivih tleh naravnemu razvoju

- **Noben lastnik nima podatka o zaraščajočih površinah**

- **Lastniki niso pisno obveščeni, da bodo zemljišča, če bodo še naprej prepuščena zaraščanju ob izdelavi naslednjega načrta določena kot gozdna**

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Kontrolna točka – usmeritev:

Lastnik ne pase v gozdovih, če to ni predvideno v gozdnogojitvenem načrtu

- **Tradicija paše domačih živali v slovenskih gozdovih na posameznih področjih**

- **Paša v gozdovih je le redko dovoljena v gozdnogojitvenih načrtih**

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Kontrolna točka – usmeritev:

Lastnik sodeluje pri izdelavi gozdnogojitvenih in gozdnogospodarskih načrtov

- **Na javnih razgrnitvah Območnih GGN je sodelovalo 7 % lastnikov**
- **Na javnih razgrnitvah GGN za gospodarske enote je sodelovalo 14 % lastnikov,**
- **Pri izdelavi gozdnogojitvenih načrtov je sodelovalo 25 % lastnikov**
- **Vsi vedo da načrte izdeluje ZGS, večina pa ne ve za njihovo ime in vsebino**

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Kontrolna točka – usmeritev:

Lastnik gozda povečuje intenzivnost gospodarjenja z gozdovi v skladu z gozdarskimi načrti

- **Manj kot 22 % lastnikov ve, koliko lahko posekajo na svoji gozdni posesti**
- **Iz gozdarskih načrtov praviloma ne moremo določiti predvidenega možnega poseka za gozdno posest**

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Kontrolna točka – usmeritev:

Lastnik gozda izvaja gozdnogojitvena in varstvena vlaganja za izboljšanje kakovosti in ekološke stabilnosti sestojev

- **Večina lastnikov ve, katere gozdnogojitvena in varstvena dela je potrebno izvesti**
- **Le redki lastniki so seznanjeni z ukrepi, ki so predvideni v gozdnogojitvenem načrtu**

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Kontrolna točka – usmeritev:

Lastnik sodeluje s strokovnimi službami pri ohranjanju ekološko pomembnih, tipičnih, redkih ali občutljivih gozdnih biotopov, habitatnih tipov in vrst, zlasti v okviru omrežja posebnih ohranitvenih območij

- **Manj kot 20 % lastnikov ve, če je njihova gozdna posest na območju Nature 2000,**
- **Redko kdo ve za EPO ali redke biotope na svoji gozdni posesti,**
- **Lastniki niso bili v nobenem primeru obveščeni o statusu njihove gozdne posesti v pogledu naravovarstva**

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Kontrolna točka – usmeritev:

Lastnik skrbi za ohranitev in krepitev varovalne funkcije

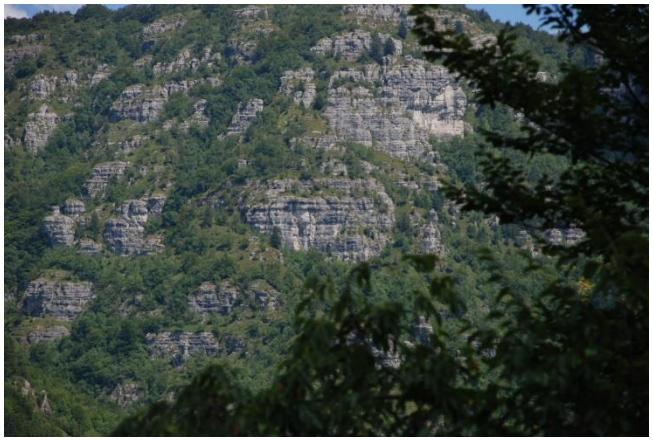

- **Lastniki gozdov niso seznanjeni s funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev v njihovih gozdovih,**
- **Vsi lastniki niso niti seznanjeni z varovalnimi gozdovi na njihovi gozdni posesti razglašenimi z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom**

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Kontrolna točka – usmeritev:

Lastnik pri gospodarjenju z gozdovi ob infrastrukturnih objektih posveča posebno pozornost ohranitvi in krepitvi zaščitne vloge gozdov

- **Noben od lastnikov ni seznanjen z zaščitno funkcijo v svojih gozdovih in ukrepi za njeno ohranitev in krepitev**

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Kontrolna točka – usmeritev:

Lastnik posebno pozornost posveča gozdovom s poudarjeno hidrološko funkcijo za preprečitev škodljivih vplivov na količino in kakovost vodnih virov

- **Lastniki vedo za vodna zajetja in druge vodne vire na gozdni posesti**

- **Lastniki niso seznanjeni s poudarjeno hidrološko funkcijo in ukrepi za njeno ohranitev ter krepitev**

- **Uporaba bio olj**

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT ZA GOZDNOGOSPODARSKO ENOTO

- Vsebine zanimive za gozdnega posestnika
- Dostopni na krajevnih in območnih enotah ZGS
- Na spletu le tekstni del GGN za GGE
- Pregledovalnik *http://prostor.zgs.gov.si/pregledovalnik/*
- Aplikaciji ZGS *xGj* in *xTi*
- Izpisek o načrtovanem možnem poseku za gozdno posest

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT ZA GOZDNOGOSPODARSKO ENOTO

OPIS GOZDA
STANJE, USMERITVE IN UKREPI za odsek

GE **MOKRONOG** k.o. **MIRNA** odd/oc

Površina odseka: **48,43 ha** Krajevno ime: **POD PRAPRO**

Lastništvo	Zasebni gozd	Državni gozd	Občinski gozd	G.dr.prav.oseb	SK
Površina gozda (ha)	48,43				4
Po par. elah (ha)	47,30				4

I. STANJE GOZDA
Gospodarski razred: **OHRANJENI PREDGORSKI BUKOVI GOZDOVI**

Rastišče: Nmv: **260m - 400m** Položaj: **VZNOŽJE** Relief: **JARKASTO**
Eksp.: **JZ** Naklon: **30 st.** Kam./Skal. **0/0 %**
Kamnina: **DOLOMIT**

Gozdne združbe

HACQUETIO - FAGETUM	80%	*QUERCO - FAGETUM VAR.LUZULA*	15%	*OSTRYO - FAGETUM*

Sestoji: DEBELJAK (BU,GR,SM)KATEREMU SLEDI MLADOVJE (SM,BU,GR,B,GAB),DROGOVNJAK MAC) IN SESTOJ V OBNOVI. POMANJKLJIVO NEGOVAN SESTOJ.
Ohranjenost: OHRANJENI (do 30%)
Lesna zaloga: igl.: **31 m3/ha** list.: **260 m3/ha** skupaj.: **291 m3/ha**
Drevesne vrste (% od LZ): Bukev-62%, Graden-15%, Smreka-9%, Beli gaber-4%, Gorski javor-3%, Kostanj-3%, Češnja-3%, Rdeči bor-2%, Ma esen,
Mladovje in podmladek: Površina: **5,42 ha** Bukev, Smreka, Cer, Trepetlika, Beli gaber, Gorsk
Tarife: Sm-V7, Je-V7, Ol-V5, Bu-V7, Hr-V6, Pl-V7, Tl-V5, Ml-V6
Razvojne faze oz. zgradba

Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi
6%	2%	85%	7%

Funkcije v odseku:
Spravilne razmere: Način spravila: **S TRAKTORJEM** Spr. razdalja: **550 m** Delež odp. pov.:

II. USMERITVE
Usmeritev za zagotavljanje funkcij gozdov: ZMERNI UKREPI NA STRMINI. UPORABA BIO OLJ.
Usmeritev za izbiro drevja za možni posek: ŠIBKA DO ZMERNA REDČENJA.
Usmeritev za gojitvena dela: NEGA GOŠČE IN LETVENJAKA. ODSTRANJEVANJE SILAKOV.

III. UKREPI Intenzivnost gospodarjenja: **srednja**
Možni posek po oblikah lastništva

	Skupaj		Zasebni gozd		Državni gozd		Občinski gozd		G.dr.prav.oseb	
	MP (m3)	% LZ	MP (m3)	% LZ	MP (m3)	% LZ	MP (m3)	% LZ	MP (m3)	% LZ
Iglav. l	134	9	134	9						
Listav. l	1.575	13	1.575	13						
Skupaj	1.709	12	1.709	12						

Gojitvena in varstvena dela po oblikah lastništva (s ponovitvami)

	Enota	Zasebni	Državni	Občinski	G.dr.prav.oseb	Skupaj
Nega mladja	ha	2,44				2,44
Nega gošče	ha	2,53				2,53
Nega letvenjaka	ha	1,50				1,50

Opomba:

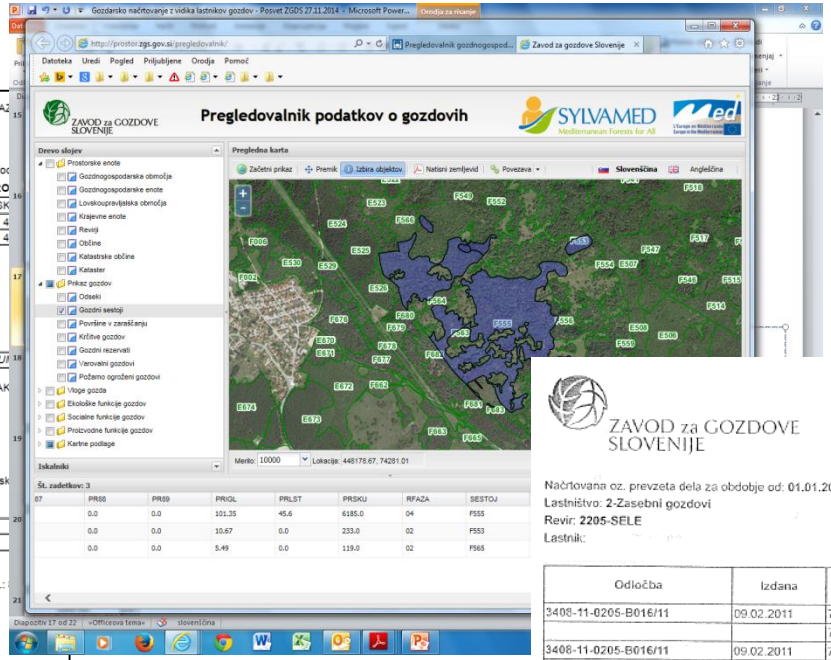

ZAVOD za GOZDOVE SLOVENIJE

Območna enota **SLOVENJ GRADEC**
Krajevna enota: Slovenj Gradec

Načrtovana oz. prevzeta dela za obdobje od: 01.01.2007 do 31.12.2014
Lastništvo: 2-Zasebni gozdovi
Revir: **2205-SELE**
Lastnik:

Odločba	Izdana	Vrsta del		Plan			Realizacija			%R
				Obseg	EM	Ure	Obseg	EM	Ure	
3408-11-0205-B016/11	09.02.2011	711	Nega mladja	0,50	ha	16				
		712	Nega gošče	0,25	ha	9				
3408-11-0205-B016/11	09.02.2011	713	Nega letvenjaka	0,10	ha	3				
3408-11-0205-B022/12	02.04.2012	711	Nega mladja	0,35	ha	16				
		712	Nega gošče	0,30	ha	9				
3408-11-0205-B022/12	02.04.2012	713	Nega letvenjaka	0,10	ha	3				
3408-11-0205-B023/12	02.04.2012	711	Nega mladja	0,10	ha	3				
		712	Nega gošče	0,20	ha	7				
3408-11-0205-B023/12	02.04.2012	713	Nega letvenjaka	0,20	ha	6				
3408-11-2205-B012/13	14.02.2013	101	Priprava sestoja	0,10	ha	3				
		711	Nega mladja	0,20	ha	8				
3408-11-2205-B012/13	14.02.2013	712	Nega gošče	0,20	ha	7				
		713	Nega letvenjaka	0,10	ha	3				
3408-11-2205-B013/13	14.02.2013	101	Priprava sestoja	0,10	ha	2				
		711	Nega mladja	0,15	ha	5				
3408-11-2205-B013/13	14.02.2013	712	Nega gošče	0,15	ha	5				
		713	Nega letvenjaka	0,15	ha	5				

© Zavod za gozdove Slovenije 14.05.2014

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

GOZDNOGOJITVENI NAČRTI

- **Vsebine najbližje potrebam gozdnega posestnika**
- **Na predstavitve se praviloma ne vabi lastnike gozdov**
- **Veliko načrtov je neprimerne oblike**
- **Na razpolago pri revirnih gozdarjih**
- **Lastnik lahko dobi izvleček gojitvenega načrta**

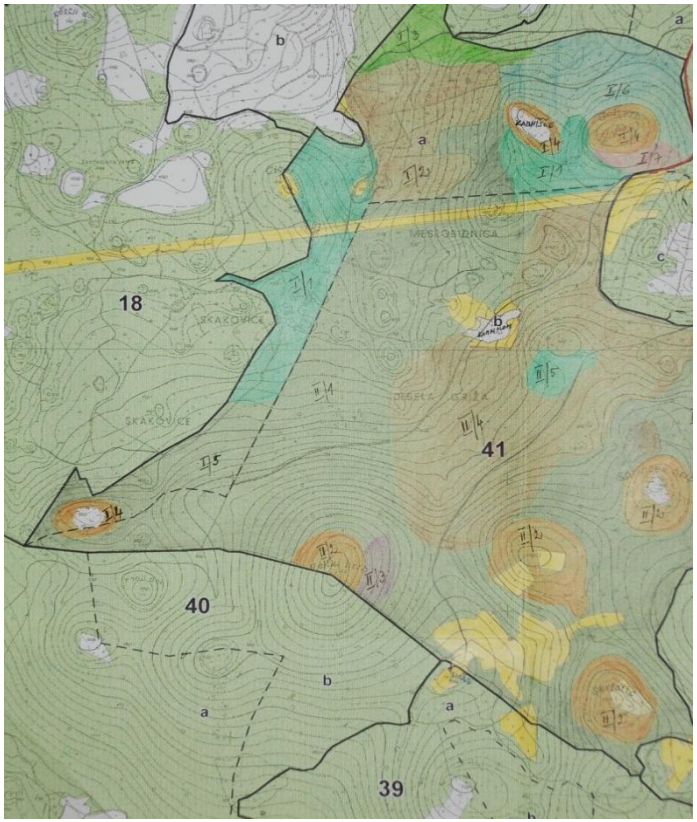

Kako naj lastniki izvedejo načrtovana dela v svojih gozdovih, če z njimi niso seznanjeni!?

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

POSESTNI NAČRT

POSESTNI NAČRT AGRARNE SKUPNOSTI ČEZSOČA
(Oktober 2013)

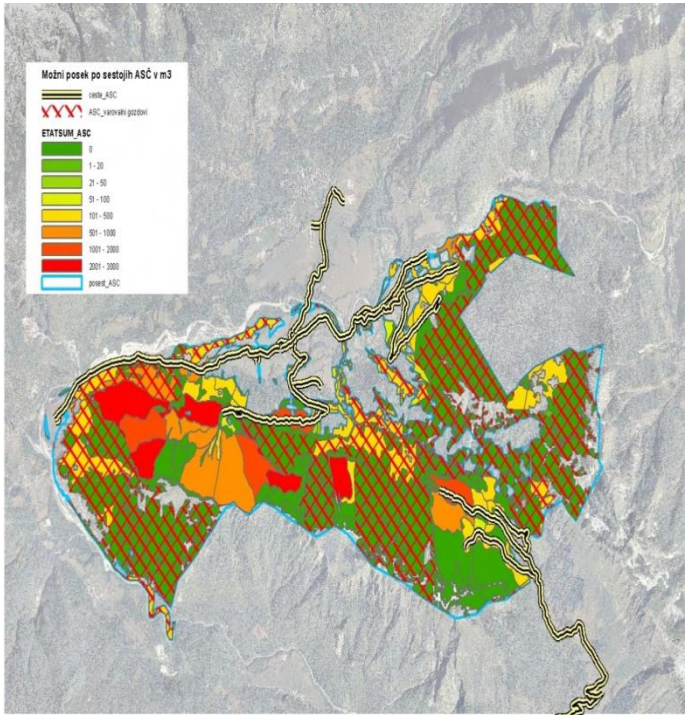

- **Vedno bolj pogost pojem v slovenskem gozdarstvu**
- **Manj kot 3 % lastnikov vključenih v RCG PEFC ima izdelan posestni načrt**
- **Z izdelavo posestnega načrta bi lastnik bolje spoznal svojo gozdno posest**
- **Večjim lastnikom priporočamo izdelavo posestnega načrta**

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

LASTNIKI GOZDOV SO POMANJKLJIVO SEZNANJENI Z GOZDARSKIMI NAČRTI

- **Lastna krivda**
- **V večini primerov niso bili seznanjeni z njihovim nastajanjem in sprejemanjem**
- **Čas aktivnosti je neprilagojen dnevnemu ritmu lastnikov gozdov**

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PRIČAKOVANJA LASTNIKA GOZDA DO GOZDARSKEGA NAČRTOVANJA

- **Opis gozdne posesti**
- **Karte za gozdno posest**
- **Cilji, ki odražajo potrebe in želje gozdnega posestnika**
- **Načrtovanje potrebnih ukrepov in posebnih režimov z upoštevanjem ekonomike gospodarjenja z gozdno posestjo**
- **Dostopnost gozdarskih načrtov na spletnih straneh**

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PREDLOGI ZA IZBOLJŠANJE

GOZDARSKO NAČRTOVANJE MORA BITI NAMENJENO GOZDNIM LASTNIKOM !?

- **Prilagoditev gozdarskega načrtovanja potrebam in željam lastnikov gozdov**
- **Pri načrtovanju ukrepov je potrebno dati poudarek ekonomiki gospodarjenja**
- **Pri nastajanju in sprejemanju gozdarskih načrtov je potrebno zagotoviti aktivnejšo vlogo lastnikov gozdov**
- **V sistem gozdarskega načrtovanja je potrebno umestiti posestni načrt**
- **Zagotoviti večjo dostopnost gozdarskih načrtov za lastnike gozdov**
- **Izobraževanje lastnikov gozdov s področja gozdarskega načrtovanja**

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

SKLEPNA MISEL

BISTVO GOZDARSKEGA NAČRTOVANJA JE USMERJANJE GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Z GOZDOVI PA GOSPODARIJO LASTNIKI GOZDOV

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

HVALA ZA POZORNOST